

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΜΕΝΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο καρδινάλιος πρόσεχε στα λόγια του ηγούμενου, δίχως να μιλά. Φανέρωνε μόνο τη συγκρατηθεί του, χαμηλώνοντας κάθε τόσο στο κεφάλι του.

Μά ο πάτερ Ίωσήφ σταμάτησε πάλι, και άρχισε να ξανασκεπτεύεται...

Δέν φρόντιζε πειά ο ηγούμενος για να βρη διέξοδο στην κατάσταση. Τό ποιηρό και άθεόφοβο πνεύμα του, τόν ειχε πρό πολλού οδηγήσει στην ασφαλότερη λύσι. Τού χρειαζόταν όμως τώρα, να βρη τόν τρόπο με τόν όποιο θά ανακοίνωνε στον έκλαμπρότατο τήν κολασμένη σκέψη του. Δέν ήξερε αν ο καρδινάλιος θά συμμορφωνόταν με τά λόγια του, τή φορά αυτή. Φοβόταν να βιαστή να μιλήρη. Πώς θά φανέρωνε στον Ρισελιέ, μια τόσο τρομερή απόφωσι του; Θά τή δεχόταν αυτός άδιαμορτίρητα; Αυτό ήταν πού βασάνιζε τό μυαλό του άγιου ηγούμενου...

Ήταν πειά μεσάνυχτα. Οι δύο ιεράρχα βρισκόντουσαν στη βιβλιοθήκη του μοναστηριού. Ο πάτερ Ίωσήφ, με τά χέρια όσην κεινών πίσω στην πλάτη, πηγανοερχόταν από τή μιάν άκρη του εσωματίου, στην άλλη.

Ο έκλαμπρότατος, άνικανός να σκεφθί ο ίδιος, περίμενε ν' άκούση τί θά μηχανευόταν για τή σωτηρία του, ο ηγούμενος. "Εκείνος πάλι τόν κούτταζε σάν να γύρευε να ζυγισί τήν ψυχή του. "Εδλεπε πός ο καρδινάλιος κουραζόταν όλο και περισσότερο, όσο ή ώρα περνούσε, και ήθελε να έπωφεληθί κι απ' αυτό άκόμα.

"Απεφάσισε, τέλος, να μιλήρη.

"Ήταν περασμένα μεσάνυχτα, όταν ο πάτερ Ίωσήφ έβρισκε, με πονεμένη τάχα καρδιά, τό χέρι του έκλαμπρότατου, και τό έσφιξε στοργικά, λέγοντάς του:

"Ετσι λοιπόν πρέπει να γίνη: Άδριο, ο αδελφός σας άπό άρχιεπίσκοπος θά γίνη καρδινάλιος... Θά αναγκασθί προσωρινά, να σωπάση και να πάσι στην έβρα του... "Αλλά σ' όχτώ μέρες μέσα... κά ποιός άνθρωπος... δικός μου, φυσικά, άνθρωπος... θά φύγη από δω για να πάη να τόν συναντήση στη Λυών!..."

Ο Ρισελιέ άνατινάχθηκε. Τά διαφορούμενα λόγια του ηγούμενου τόν έτάραξαν ως τή βάση τής ψυχής του. Και κίτρινος σάν νεκρός, φώναξε:

"Μά είνε αδελφός μου!... "Εχομε τό ίδιο αίμα μέσα μας!... "Αλλ' ο πάτερ Ίωσήφ δέν ύποχώρησε. "Εσκυψε πιο κοντά του, και τό ειπε ειγανά, με ύψος άποφασιστικό:

"Πρέπει να πάη, γιατί είνε έθχρός!... Ο Θεός μας τόν ύποδικνίκε!... "Όπως άλλυτε υπέδειξε τόν Γολιάθ στο Δαυίδ!... Θά προσευχηθώμε γι' αυτόν!... Θά κάνωμε πολλές, πολλές προσευχές!..."

ΝΥΧΤΑ ΑΓΩΝΙΑΣ

Ο Ρισελιέ ειχε πρό πολλού γυρισει στο μέγαρο του... Ή αύγή, τώρα, χάραζε τά σκοτάδια για να περάση ο ήλιος, να φωτίση δικιούς και άδικούς... Ήρθε, τέλος, και ή ώρα τής πρωινής κινήσεως. Οι προβάλοι του μέγαρου του Ρισελιέ γέμizαν άργά-άργά από τούς άνθρωπους πού ειχαν σειρά να παρουσιασθούν στον έκλαμπρότατο.

Ο καρδινάλιος δέν ειχε ακόμα καλέσει τόν κευαριέρη, πού θά τόν βοηθούσε να ντυθί. Ο θαλαμηπόλος του, βρόθος, έξω από τήν πόρτα του εσωματίου του έκλαμπρότατου, πρόσμενε ν' άκούση τήν πρόσκλησή του. Μά δέν άκούyόταν τίποτε... Χτύπησε, τέλος, τήν πόρτα. "Αλλά και πάλι δέν τό δόθηκε καμιά άπάντησι... "Αναγκάσθηκε, τότε, ν' ανοίξη μόνος του τήν πόρτα και να μπή στην κάμαρη... Σάστισε όμως και σταμάτησε εύθως...

Η κουρτίνες από παράθυρα ήσαν άνοιχτές. Τό κρεβάτι ήταν άγγιχτο και στρωμένο άκόμη για ύπνο. "Όστε ο καρδινάλιος δέν ειχε πλαγιάσει!...

...λιος δέν ειχε πλαγιάσει!...

Στό μικρό γραφετό τής κρεβάτοκάμαρης, ή λάμπα έκαιγε άκόμη. "Εκει τώρα καθόταν ο έκλαμπρότατος, με τό κεφάλι στηριγμένο στα δύο του χέρια!...

"Ήταν τόσο χλωμός, πού ο θαλαμηπόλος του σάστισε, και σταμάτησε ταραγμένος.

Τά χλωμά, τρεμάμενα χείλη του έκλαμπρότατου, ψιθύριζαν κάτι...

Κι' ο θαλαμηπόλος νόμισε πώς τόν άκουσε να λέη: "Αδελφοκτόνος!... Αδελφοκτόνος!..."

Κάποιος κρότο θά προξένισε αυτή τή στιγμή ο καμαριέρης, γιατί ο καρδινάλιος γύρισε τό κεφάλι του και τόν ειπε.

"Α, είσαι σύ! ειπε και σηκώθηκε με κόπο από τήν καρέκλα του. Βοήθησε με να γδυθώ... Γύρισε έδω περασμένα μεσάνυχτα!... Φαντάζομαι ότι τώρα θάνε δύο ή ώρα, γιατί αισθανομαι μεγάλη κόυραση, και νυστάζω πολύ...

"Εκλαμπρότατε, άπάντησε ο θαλαμηπόλος με σεβασμό. "Εχει πρό πολλού ημερώσει... Είνε έννά ή ώρα τό πρωί!..."

Ο καρδινάλιος άνατινάχθηκε εφφρασμένος. Δέν μίλησε όμως. Τόν βασάνιζαν άκόμη ή μαύρες σκέψεις του.

Η καρδιά του έβινε τή στιγμή αυτή τήν τελική μάχη τής με τό μυαλό του.

Τέλος ο έκλαμπρότατος πρόσταξε τόν καμαριέρη, με άθων φωνή, να τού φέρη τή μεγάλη στολή του, γιατί θά πήγαινε στο Παλάτι του Λούβρου!...

Και μετά είκοσι λεπτά τής ώρας, τό πλήθος εκείνου τών ανθρώπων πού ειγαν σειρά, και περμιαν από τά ημερώματα στους αντιβαλόνους του μέγαρου, για να παρουσιασθούν στον έκλαμπρότατο, έσκυθε, κι' άνοιγε δρόμο για να περάση ο καρδινάλιος.

Ο Ρισελιέ ελόγουσε πατρικά τά χαμηλωμένα κεφάλια τών ευγενών. "Η άκρόασι θά γινωταν μια άλλη μέρα!

Και οι πιστοί θεράποντες του Βασιλέως τής Γαλλίας, σκεπτόντουσαν τώρα, πόσο σοβαρά ζητήματα ήθχαν άξανα προκληθί, για να σπεύδη ο Μέγας Υπουργός, τόσο πρωί και έτσι άπροσδόκητα, στη Μεγαλειότητά του!...

Θά παίζωταν ίσως ή τύχη του Βασιλείου!...

ΠΩΣ ΕΣΚΟΤΩΣΑΝ ΤΗΝ ΛΟΥΪΖΑ ΝΤΕ ΛΕΣΠΑΡ

"Όταν ο Σαμπριάκ έφευγε από τό μέγαρο του Ρισελιέ, ήταν γεμάτος χαρά. "Ατένιζε τό μέλλον του με πλήρη βεβαίωτη. Ο καρδινάλιος τού ειχε ύποσχεθί, έκτός τών άλλων, τήν "Ανισια, για τήν ύπακοή τής όποιος ειχε έπίσης έγγυηθί. Θά βρισκε, λοιπόν, ο Σαμπριάκ τό πολυθρύλητο γράμμα, και θά γινόταν μέγας και πολύς. Δέν ήταν αυτός από εκείνους πού δειλιάζουν άμα πρέπει να κλέψουν ή να σκοτώσουν για να γίνη ή δουλειά τών. "Η έμπιστοσύνη με τήν όποιαν ο έκλαμπρότατος θά τόν περιέβαλλε, θά ζέπλενε όλο τό παρελθόν του, έξ αιτίας του όποίου αυτός ο μοναδικός στο είδος του ίπποτης, στενωχωριόταν πολύ συχνά.

Γιατί ο Σαμπριάκ άηθε σε καλή οικογένεια, από τό Περιγκόρ, μά ειχε σπαταλήσει τήν πατρική του περιουσία, κι' ειχε κατηντήσει τυχοδιώκτης. "Η ιστορία του άρχίζει από τήν έποχή πού πρωτοεγκατεστάθηκε στο Άνζού. Με τά επιδεικτικά, φυσικά του προσόντα, ο "Εκτορ ντε Σαμπριάκ έπεβλήθη πολύ εύκοια στους άπολοικούς κατοίκους του Άνζού. Γνωρίσθηκε, και συνυλλασσόταν με τούς άριστοκράτες του τόπου, όπως και με τούς ταπεινούς χωρικούς. "Η έλαφρή του συνειδησι του επέτρεπε να γεμίζει τίς τσέπες του με τά χρήματα και τών δύο.

Η πολυμέρες μονομαχίες του τόν ειγαν κάνει εμκουστό. "Η φήμη του αυτή ειχε φθάσει τέλος και στ' αυτιά του Ρισελιέ, πού χρειαζόταν άκριβώς κάτι τέτοιους άνδρες.



Ο καρδινάλιος άνατινάχθηκε εφφρασμένος...

Κι' επειδή συνύψη την εποχή εκείνη να πάη ο Ρασκάς στο 'Ανζού, μ' έντολή ν' απαλλάξη τόν έκλαμπρότατο από τήν ένοχλητική Λουίζα ντέ Λεσπάρ, τή μητέρα τής 'Ανναίδος, τού άντέθηκε να φέρη, επιστρέφοντας στο Παρίσι και τόν Σαμπριάκ.

Κι' έτσι έγινε στο 'Ανζού ή πρώτη συνάντησι και συνημασία τών δύο φτώων άνδρών. Κι' από τή στιγμή εκείνη, ο Σαμπριάκ κατάντησε ταπεινό όργανο τού έκλαμπρότατου καρδινάλιου Ρισελιέ...

Ο τυχοδιώκτης βαρώνος ήταν έρωτευμένος με τήν 'Ανναίδα ντέ Λεσπάρ. Τήν είχε ζητήσει σε γάμο, από τήν μητέρα τής, μά ή Λουίζα ντέ Λεσπάρ τόν είχε αποπέμψει με μεγάλη σκαϊότητα. Είχε, κατόπιν, κάνει τήν πρότασι τού απ' εύθειας στον κόρη, αλλά κι' ή 'Ανναίς τόν είχε άποκρούσει, με τήν ίδια απέχθεια.

Και να ποδ' ο Ρασκάς τού έδινε τήν εύκαιρία να ξεπλύνη τή ντροπή τού εκείνη...

Με μεγάλη χαρά άκουσε ο Σαμπριάκ πώς ή επιθυμία τού έκλαμπρότατου ήταν ενά έπιβλήθη αιωνία σιωπή στη Λουίζα ντέ Λεσπάρ, γιατί έτσι θα τήν εξεδίκειτο, δίχως τού φόβο καμίας τιμωρίας.

Κι' έτσι ή Λουίζα ντέ Λεσπάρ, βρέθηκε, ύστερα από τρεις μέρες, πεθισμένη ζαφνικά καί άνεληγητα!

'Αλλά ή 'Ανναίς εξαφανίστηκε εύθως άμέσως, μετά τού μυστηριώδη θάνατο τής μητέρας τής, κι' ο Σαμπριάκ ένοιωσε βαθειά λύπη και άπογοητεσι. Ο Ρασκάς τόν βοήθησε φυσικά να τή βρή, μά ή νέα δέν βρέθηκε ποθενά, κι' αναγκάσθηκαν ν' αναβάλλουν τού ψάξιμό τους για άλλη φορά.

Όταν όμως έφευγαν από τού 'Ανζού, ο Ρασκάς προειδοποίησε τόν Σαμπριάκ, λέγοντάς του:

—Ο έκλαμπρότατος θα σάς εύχαριστήση, βέβαια, και θα σάς ικανοποιήση, όταν τού αναγγείλετε τόν ζαφνικό θάνατο τής Λουίζας ντέ Λεσπάρ, αλλά...

—Αλλά τί; ρώτησε ο Σαμπριάκ, ρίχνοντας με δυσπιστία, μια λοξή ματιά στον κοντούλη κατάσκοπο.

—'Αλλά μπορεί συγχρόνως— για τά μάτια τού κόσμου— να κρεμάση εκείνον ποδ' θα τολμήση να καυχήση πώς ήταν παρών στο θάνατο τής ευγενεστάτης αύτης κυρίας!

Ο Σαμπριάκ σημείωσε καλά στο μυαλό του τά λόγια εκείνα τού Ρασκά.

Η ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΑΙΜΠΡΙΑΚ

'Από τού μέγαρο τού Ρισελιέ, ο 'Αξαφιν ο Σαμπριάκ είδε τόν Πρασινάδα να κάθεται μόνος του σ'ένα τραπέζι βαρώνου στην πόρτα. Σαμπριάκ πήγε στην καμήρα του, υπό ξενοδογιο τού Μεγάλου Καρδινάλιου. Κάθησε για να ξεκουρασθή, κι' άρχισε να σκέπτεται τά περασμένα του, τά όποια άφηγηθήκαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. 'Εφερε συγχρόνως στο νοδ του και τά διάφορα γεγονότα τών τελευταίων ημερών, κι' έφθασε έτσι στα συμπεράσματά του:

—Ο καρδινάλιος, έλεγε μόνος του, πιστεύει πώς είναι πάρα πολύ δύσκολο να βρη κανείς και να πάρη τού περιβόητο αύτο γράμμα... Όταν λοιπόν έγω τού τό παρουσιάσω, θα γίνω άσφαλός ο περισσότερο εύνοούμεός του... Δέν θα μού λείπη τότε τίποτα... Θα τά έχω όλα: Δόξες, τιμές, πλούτη, και έρωτα!... Χμ... Δέν ξέρει ο έκλαμπρότατος πώς έγω θα πάρω εύκολώτα τού γράμμα, για τού όποιο τόσος γίνεται θόρυβος!... 'Ας είναι καλά ο Πρασινάς!...

Ένωμεταδ, άρχισε χαρομένως να έτοιμάζεται για έξοδο και για δρόσι. Είχε πεποιθήσι πώς θα πετύχαινε στην άποστολή του, μά για κάθε ένδεχόμενο φέρεσε μέσα απ' τά ρούχα του ένα λεπτό άλυσιδωτό θώρακα, πού θα τόν προφύλαγε από κανένα ζαφνικό χτύπημα. 'Ερριξε κατόπιν στούς ώμους του τού μανθία του, εφοδιάσθηκε με τά κατάλληλα για τήν περίστασι όπλα, και ξεκίνησε, εξακολουθώντας να συλλογίζεται:

—Τό ζήτημα είναι να βρω έγκαίσιος τόν Πρασινάδα!... Τόν θυμώμαι καλά τόν καταργάη... 'Ηταν πάντα υπερκής... Ξέρω πού πηγαίνει και πίνει... 'Εκεί πρέπει να στήσω κι' έγω τού στρατηγείο μου!...

'Από τή στιγμή λοιπόν αύτη ο Σαμπριάκ δέν ξεκολλούσε από τήν ταβέρνα, όπου συχνάσε ο Πρασινάδας. Πήγε τήν πρώτη μέρα από τά εφημερίματα, και κάθησε ως τήν ώρα πού ξεκλεισαν τού μαγαζιά. Τό ίδιο έγινε και τή δεύτερη μέρα. Μά ο Πρασινάδας δέν φαινόταν ναρχεται, κι' ο Σαμπριάκ άρχισε ν' άνηυχή. Τό πρωτ' τής τρίτης ημέρας, ο Σαμπριάκ ήταν άκεφος και με κατσοφισαμένο πρόσωπο. Μετανοούσε πού είχε ύποσχεθι στον καρδινάλιο πώς θα τού πήγαινε τού γράμμα, μέσα σε τρεις μέρες.

—Πολύ άσχημα έκανα να δρίσω στον έκλαμπρότατο τή μέρα

πού θα τού έδινα τού γράμμα, έλεγε ο Σαμπριάκ μονολογώντας... 'Ο Ρισελιέ δέν άστειεύεται!... 'Η τού γράμμα, ή τού κεφάλαι μου!...

—Νύχτωσε κι' ή τρίτη μέρα... Θα ξεκλειαν τήν ταβέρνα... Όταν άξαφνα ο Σαμπριάκ είδε τόν Πρασινάδα να κάθεται μόνος του σ' ένα τραπέζι λίγο παρέκει από τού δικό του, με τήν πλάτη γυρισμένη προς αυτόν. Μπροστά του βρισκόταν ένα μπουκαλί σχεδόν άδειο:

Ο Σαμπριάκ άπόρησε:

—Να είναι τόση ώρα δώ και να μην τόν δώ! μουρμούρισε μόνος του.

Και σηκώθηκε για να τόν πλησιάση. Μά τή στιγμή εκείνη τού γκαρσόνι φώναζε για να βγούν' όλοι έξω. 'Ηταν ή ώρα πού άρχιζε ή άστυνομία να κλείνουν ή ταβέρνες.

Ο Σαμπριάκ είδε τόν Πρασινάδα να σηκώνεται για να φύγη, παραπατώντας από τού μεθύσι, και τόν άκολουθήσε μουρμούριζοντας:

—Δέν άφνει, τέλος πάντων, ο Πρασινάδας, τις καλές του συνήθειες!... Είναι μισομυθισμένος... Μπωδ' λοιπόν να πώ ότι ή δουλεία μου είναι μισοτελειωμένη...

Ο Πρασινάδας, τρικλίζοντας, προχωρούσε. Πότε γελοούσε, και πότε μιλούσε μόνος του. Ο Σαμπριάκ τόν άκουγε πού έλεγε:

—Τό κρασί είναι περίφημο πράγμα!... Μά τί να τό κάηης;... Τού Παρίσι είναι ή πιο παράτηνη πόλι τού κόσμου!... Τήν ώρα πού πάει κανείς να σβύση τή φωτιά μέσα του, κλείνουν ή ταβέρνες!...

—Ένωια σου, φιλαράκο, τού είπε ο Σαμπριάκ, βάζοντας τού χέρι του στον ώμο τού Πρασινάδα.

—Τί είπες; ρώτησε, τσεβδίζοντας ο Πρασινάδας.

—Πώς θα σε πάω να πής κρασί πού δέν τού γεύτηκες ακόμα στη ζωή σου... Ξέρω μια ταβέρνα, ή όποια άνοίγει τήν ώρα πού κλείνουν ή άλλες.

Ο μεθυσιμένος Πρασινάδας έφερε τού χέρι του πάνω από τά μάτια, σαν νατάν τού σκοτάδι ήλιος και τόν έμπόδιζε να διασκήνη καθαρά τού Σαμπριάκ, και τού άπάντησε:

—'Αφού είναι έτσι... κύριε συνάδελφε... να πάμε... 'Εγω δέν χαλώ τού χατήρι κανενός!...

'Ετσι ο Σαμπριάκ άδήγησε πράγματι τόν Πρασινάδα σε μια ταβέρνα, όπου τούς άνοίξαν για να μπου, ύστερα από ένα συνθηματικό χτύπημα τού βαρώνου στην πόρτα.

'Αμέσως κατόπιν ο κύριος βαρώνος διάταξε να τούς σερβίρουν τζεσερα μπουκαλία από τού κρασί πού πρηνιμούσε ο Πρασινάδας. Κάθησαν σ' ένα ιδιαίτερο δωμάτιο, πού φωτιζόταν από κεριά. 'Εκεί ο Πρασινάδας κύταζε τού σύντροφό του και τόν αναγνώρισε. Τά αποβλυκόμενα από τού κρασί μάτια του άστραφαν. 'Η παρουσια τού Σαμπριάκ είχε επίδρασι πάνω του σαν φάρμακο άντιμεθυστικό.

Σηκώθηκε από τού σκαμνι, όπου είχε καθήσει, ύποκλήθηκε, και φώναζε με τήν έρηννη φωνή του:

—Μπα!... Σεις λοιπόν είστε, κύριε βαρώνε!... Καλά σας αναγνώρισα έγω πρόχθεσ στο 'Ετιόλ!... 'Α! Μά είμαι όλος χαρά γι' α'τό!...

—Κι' έγω τού ίδιο, Πρασινάδα! τού άπάντησε ο Σαμπριάκ. 'Αφησε τα όμως τώρα αυτά, κι' άς πιουμε λιγάκι!...

—Να πιώμε, κύριε βαρώνε, δέν λέω όχι... Δέν έχετε ιδέα πού μου ξεραίνει τού λαϊμό ή σκόνη τού δρόμου... Θα τό πιστέψετε; Νουϊώθω ακόμα στο λάρυγγά μου τή σκόνη από τού 'Ανζού!...

—Τό ίδιο κι' έγω, Πρασινάδα!... Γι' αύτό πίνω σαν και σένα...—

—'Ας πιόμε, λοιπόν, και τού δεύτερο, είπε ο Πρασινάδας, άνούγιοντας νέο μπουκαλί κρασιου. 'Ωραίο κρασί μάς έβωσαν, κύριε βαρώνε!... 'Εχω, βέβαια, πη καλύτερο, μά κι' αύτό έδω έχει τήν άξια του... Όποτε σας έχομε τώρα στο Παρίσι!... Γινήκατε, έμαθα, αλικός!... Να ξερατε πόσο πολύ σας έπεθύμησα!...

—Κι' έγω τού ίδιο, Πρασινάδα!... Πιές κρασί να εδθμησης...—

—Να για θυμηθήτε τά ώραια έκείνα χρόνια μας στο 'Ανζού!... Θαρωδ' πώς σας άκούω, κύριε βαρώνε, να φωνάζετε στούς διαβάτες: «Κατέβα από τού άλογο, κύριε, και δώσε μας τού πυρτοφόλι σου, άν θες να εξακολουθήσης τού δρόμο σου ζωντανός!»... Πού να τολμήγη κανείς να άρηθήσ' στον κύριο θαρωδ'νο!... Θυμάστε!... Χά-χσ-χα!... Είχαμε ύστερα τή μοιρασιά... και!...

('Ακολουθεί)

